

Verslag Vaartochten Natuurvisie De Wieden (juni/juli 2015)

In juni en juli 2015 zijn op 5 avonden visievaartochten gehouden. Deelname gratis.

Doelgroep: bewoners van de dorpen in/rond De Wieden. Leden van NM zijn als eerste uitgenodigd (persoonlijke brief). Daarnaast aankondiging op de NM-website en in persberichten.

Doel: leden en andere omwonenden betrekken bij De Wieden en bij NM; meningen peilen en ideeën en wensen verzamelen t.b.v. Natuurvisie.

Totaal aantal deelnemers: 160, waarvan 151 lid van NM. Zeker 35 personen niet op komen dagen, mogelijk doordat datum van aanmelden en datum van de tocht bij de laatste serie vaartochten vrij ver uit elkaar lagen. En doordat het gratis was?

Algemene reactie: veel waardering voor het initiatief van NM om leden op deze manier te betrekken. Mooie vaartocht, prachtig gebied, interessante uitwisseling!

1. *Wat vindt u van de natuur in De Wieden? Wat vindt u het mooiste? Wat minder mooi?*

Het mooist:

Het vaakst genoemd worden: de weidsheid, de rust en de ruimte, de natuur. Men zegt ook vaak: "Alles!"

Verder: de grote plassen, de stuwwal, de verbinding bij Wetering, de Auken, de rietlanden (vooral die nu zijn omgezet in hooiland). Het is in alle seizoenen anders. NM doet het beheer mooi en nauwkeurig.

Minder mooi:

De mietzes! ☺. En verder:

Recreatie: overlast van groepen motorfietsen en van te snel varen. "In het natuurgebied zou je alleen moeten wandelen en fietsen."

De fietspaden kunnen beter (asfalteren!). Bodelaeke bebouwing is niet mooi. Idem de appartementen aan de Belterwijde bij Blauwe Hand. Vaarroute Noorderdiep is dichtgeslibd. Een enkeling vindt dat sommige gebieden toegankelijker moeten worden; anderen pleiten voor rust voor de vogels.

Natuur en beheer:

Jammer als rietland verbost.

Jammer dat weidevogels weg zijn in ruilverkavelingsgebied rond Giethoorn.

Ook hazen zijn weg.

Het verbranden van het riet wordt door sommigen hinderlijk gevonden. Anderen hebben er geen moeite mee het hoort zo bij dit gebied en het is altijd al zo geweest.

Het afvoeren van biomassa: hier zou toch een betere oplossing voor moeten komen. Dit is nu toch wel een arbeidsintensieve en kostbare zaak.

Wat vindt u van de belevingsmogelijkheden zoals uitkijkpunten, routes, wandelpaden, torens en bezoekerscentrum?

Er is hier veel gerealiseerd. Dat is geweldig. Mooie uitkijkpunten en (fiets)routes, zoals bij Bovenboer. Fietsen is een mooie manier om te genieten.

Laarzenpad en BC worden gewaardeerd en vaak bezocht met de kleinkinderen.

De deelnemers (met name omwonenden) vinden over het algemeen de belevingsmogelijkheden goed en voldoende. Ze willen dat de rust blijft. En dat er zo weinig mogelijk bordjes, pijltjes en infoborden staan. Laat mensen meer zelf het gebied ontdekken.

Is het voldoende? Mist u bepaalde mogelijkheden?

Toegankelijkheid:

Natuur moet bereikbaar zijn per fiets, niet per auto. Sommige gebieden afsluiten voor motorboten. Toegankelijkheid in het algemeen kan beter.

Niet alles is altijd goed te vinden. Is er een goede overzichtskaart van recreatiemogelijkheden en routes?

Bijzondere vegetatie zou meer toegankelijk moeten zijn voor breder publiek, bijvoorbeeld bij het bezoekerscentrum. Wat bijzonder is wil je ook meer beschermen, maar daar moet je dan wel op geattendeerd worden. Ook mogelijk meer speciale excursies naar dat soort gebieden.

Voorzieningen:

Behoeftte aan meer “echte” **wandelpaden**. Concreet: van het bezoekerscentrum naar Jonen (dit riep wel enige discussie op). En: wandelpad over voormalig jaagpad van Zuidveen naar de Auken, langs de Langesloot. Meer **fietspaden** richting Eesveen en Nijeveen.

Meer **bankjes** gewenst. Vaak zijn ze kapot. Idee: wedstrijd uitschrijven voor een huffer-proof ontwerp dat toch mooi is?

Er zijn steeds minder **aanlegplaatsen** voor kleine motorboten (wel voor kano's). Meer aanlegplaatsen gewenst, vooral bij horeca.

Waarom zijn er geen **tuigpalen** in De Wieden? (dat zijn palen aan de rand van de meren, waar je met je kleine zeilboot aan kunt gaan liggen om je zeilen te hijsen). In Friesland zijn die “overal”! Misschien kun je die palen kunstzinnig versieren of er een collectebus bovenop zetten ☺.

Meer **speelmogelijkheden** voor kleine kinderen.

Meer mogelijkheden voor **verblijfsrecreatie** (roept discussie op).

Activiteiten:

Er mag wel wat meer **avontuur/experiment in het aanbod** van natuurbeleving. Meer doen met **kunst**. Samenwerken met de Kunstkring Steenwijkerland.

In de route-app zou je ook een **cultuurhistorische route** door Giethoorn kunnen opnemen.

Meer tochten organiseren **i.s.m. en vanuit de campings!** Ik sta al 26 jaar op camping De Blauwe Hand en heb daar nog nooit iets van NM gehoord of gezien.

2. *Over het algemeen ervaart men dit gebied als een plek waar rust en ruimte is. Hoe kunnen we deze waarden in het gebied bewaken en tegelijkertijd ook meer belevingsmogelijkheden bieden, zoals wandel/fietspaden, parkeerplaatsen, kanoroutes, seizoen verbreding? Heeft u tips?*

Over het algemeen vinden de omwonenden dat de rust moet worden gewaarborgd en dat teveel bebording moet worden voorkomen. Routes zoveel mogelijk via apps en GPS e.d., zonder bebording. Voorzieningen niet teveel uitbreiden. Houd ook echt rustige gebieden. Electroboten en kano's zijn rustige, passende manieren van varen. Let goed op de zonering. Het drukke toerisme beperkt houden tot de nu al drukke gebieden (Giethoorn, Beulake Haven).

Blijf steeds de afweging maken tussen natuurbelang en belang van beleving. Voorbeeld: het fietspad van Roekebosch naar W'veen is geweldig. Men kan daar nauwelijks van het pad en dus heb je ook minder verstoring. Meer van dit soort fietspaden. NM moet hierbij wel goed toetsen aan de natuurwaarden. De natuur moet er niet van kapot gaan. Dat goed afwegen is echt een taak voor NM, daarvoor is zij ooit opgericht.

Parkeerplaatsen:

Bij de bezoekerscentra Ossenzijl en Sint-Jansklooster zijn zat parkeerplaatsen, vindt men.

Tijdens schaatsen wordt parkeerruimte als vanzelf gevormd. Wat men ziet is dat mensen de auto's in het dorp parkeren en van daar af hun fiets pakken en het gebied in gaan.

Toegankelijkheid

Zorg dat de recreatieve voorzieningen goed te vinden zijn en onderhoud ze goed. Meer namen bij vaarwegen voor oriëntatie (kan ook met een app of op kaart).

3. *Natuurmonumenten moet steeds meer eigen inkomsten genereren en ook is er de wens dat de lokale economie nog meer gaat floreren. Heeft u tips voor nieuwe of andere manieren om geld te verdienen?*

Entreegeld, lidmaatschap, donaties, vergoedingen, sponsoring, adoptie e.d.

- Vraag parkeergeld (maak verschil voor leden en niet-leden)
- Vraag entreegeld voor Nationaal Park, voor BC, voor kamperen in natuur e.d. (leer van de NP's in het buitenland)
- Tolpoortjes
- Vergoeding vragen voor gebruik bepaalde voorzieningen
- Deel van toeristenbelasting naar NM
- Zet een brievenbus voor geld bij mooie gebieden
- Verhoog lidmaatschapsgeld, ook voor OERRR
- Laat Chinezen vrijwillig doneren
- Vraag gericht geld voor dit gebied
- Laat horecaondernemers meer bijdragen aan het gebied (soort ecotax)
- Lid voor het leven
- Sponsoring door banken
- Crowdfunding acties houden
- Laat bewoners een eigen gebied(je) adopteren en onderhouden

Kosten besparen

- Door meer samen te werken met andere natuurorganisaties en overheden
- Laat de directeur zijn bonus terugstorten (was die dag in het nieuws)

Nieuwe activiteiten, publiciteit/reclame

- Retraite-eilandjes creëren, waarop mensen 1 nacht tot meerdere nachten kunnen bivakkeren tegen betaling
- Natuurbegraafplaats
- Cadeaubonnen ontwikkelen voor boottochten en lidmaatschap
- Meer reclame maken voor activiteiten van BC, en voor het gebied zelf
- Trek mensen, bijv. door aan rand gebied gratis plek voor campers te maken (met toiletvoorzieningen)
- Arrangementen: vaartocht met bezoek watertoren, natuurtocht met horeca
- Organiseer personeelsuitjes en andere dingen voor bedrijven/organisaties
- Folder met bijv. natuurspeurtocht aanbieden bij botenverhuur; vaag daar geld voor
- Benefiet-activiteit met verkoop van natuurschilderijen
- Vraag ideeën via ideeënbus op Facebook
- Verkoop tijdens vaartochten zoals deze koffie e.d. (is ook goed voor de sfeer!). Eventueel i.s.m. horeca-ondernemer (hapjes en drankjes); NM krijgt deel van opbrengst
- Ga met de collectebus rond bij vaartochten zoals deze
- NM mag meer laten zien dat ze een belangrijke economische factor is in het gebied

4. *Al jaren organiseert Natuurmonumenten jaarlijks een dag met de medewerkers en de vrijwilligers in De Wieden om het zwerfafval op te ruimen. Elk jaar zien we de hoeveelheid zwerfafval toenemen. Natuurmonumenten steekt daar veel tijd en geld in. Wat vindt u daar van?*

Verschillende keren wordt gezegd dat het gebied nu eenmaal van NM is en dat dit dus ook een taak voor NM is. Wel vindt men het een slechte zaak dat dit nodig is. Mensen zijn wat dat betreft “slecht opgevoed”.

Vaak wordt het idee geopperd om scholen te betrekken bij het opruimen. Maak er een educatief of een kunstproject van (kunstwerk maken van zwerfvuil; samen met Kunstkring Steenwijkerland?). Betrek ook de Gemeente en/of Provincie.

Maatschappelijke stage? HALT-jongeren inzetten.

Maak er een wedstrijd van: wie haalt het meeste vuil op; die wint een arrangement.

Een ander idee is om de leden en/of bewoners te betrekken, bijv. door opruimdagen te organiseren en mensen daarvoor gericht uit te nodigen. Nodig leden persoonlijk uit en vraag ze om iemand mee te nemen (vriend of buur) die geen lid is. Of doe een oproep in de digitale Nieuwsbrief.

Combineer het met in gesprek gaan met de mensen (zoals vandaag bij de vaartocht), en een hapje en drankje of soep (gesponsord door de horeca).

Of organiseer een Nationale Opruimdag. Geef als beloning een gratis vaarexcursie.

Daarnaast zijn er praktische ideeën, zoals het meegeven van een vuilniszak (recycle-baar; met NM-logo) of afvaltonnetje aan de botenhuurders, statiegeld (ook op blikjes) of beloning, of boetes invoeren; vuilnisbakken plaatsen bij grote aanlegsteigers.

In NP's in het buitenland krijg je een grote boete als je vuilnis achterlaat in de natuur; daar is het wél schoon!

Vertel in de media wat het afvalprobleem jaarlijks kost.

Gemeente Steenwijkerland moet soepeler omgaan met het wegbrengen van groot vuil zodat het niet meer gedumpt wordt in de natuur.

5. *De kwaliteit van het water is de laatste jaren flink verbeterd. In ondiepe wateren komen daardoor meer waterplanten. Een aantal watersporters hebben daar last van. Wat vindt u daarvan?*

De meningen zijn verdeeld.

Sommigen vinden dat we blij moeten zijn met de goede waterkwaliteit. Die is goed voor de natuur. Wie er last van heeft, moet zelf de schroef maar schoonmaken. “Beheren we het gebied voor de natuur of voor de toerist?”

“Het is een nationaal park dus we moeten er zuinig op wezen, jaren zijn we bezig om het water helder te krijgen en dan is het zo ver en dan vinden we de waterplanten weer lastig. Wat willen we nou? Mooi schoon water met veel waterleven dat willen we!”

Een aantal mensen is voor een goede zonering. Zorg dat er genoeg plassen zijn, waar je wel kunt varen (“Geef ze een eigen speeltuin”). Varen is een economische factor in het gebied, dus het is wel belangrijk dat dit mogelijk blijft! Natuur moet toegankelijk zijn. De vaarwegen moeten open blijven. De zogenaamde A-locaties moeten bevaarbaar blijven. B-categorie water voor fluisterboten. Geef op het ene water primaat aan de natuur en op het andere meer ruimte voor de watersport (zonering dus).

Anderen vinden dat NM de waterplanten zou kunnen maaien. De Wieden is een cultuurlandschap = gereguleerd landschap. Altijd gereguleerd door mensen en dus is maaien een optie.

Een zeilliefhebber vertelt dat er zeilwedstrijden op de Beulaker zijn afgelast omdat de zwaarden van de boten te veel in de waterplanten bleven haken. Met name de zeilschool in de Oostelijke Belterwijde heeft er last van, aan de noordkant van het meer.

6. *Zou u als lid/inwoner meer door Natuurmonumenten betrokken willen worden bij het beheer van De Wieden? Zo ja, hoe zou Natuurmonumenten dit kunnen doen volgens u?*

Algemene opmerkingen/reacties hierop

Hoe meer mensen, hoe meer meningen dus het is niet altijd een plus als er meer mensen bij betrokken zijn. Als je wilt word je er genoeg bij betrokken.

Geef mij meer informatie

- Zet meer over beheer op de website
- Geef voorlichting over nieuwe natuur. Voorbeeld: compliment voor de manier waarop NM bewoners heeft betrokken bij "moerasproject 't Klooster". Dat mag vaker.
- Schrijf in plaatselijke krantjes (ook successen delen!)
- Houd voorlichtingsavonden; uitleg over keuzes en dilemma's
- Blijf Twitteren
- Houd vaker vaartochten zoals deze
- Organiseer een workshop
- Ja! Informeer mij: waar is NM mee bezig, bv invoeren zomermaaien. Waar doet NM hier een aankoop?
- Geef een glossy blad uit: Trots op De Wieden
- Houd de leden op de hoogte d.m.v. een nieuwsbrief.
- Gebruik de e-mail adressen van de deelnemers aan deze vaartochten; deze mensen hebben interesse

Laat mij weten hoe ik kan helpen

- Zet in de Nieuwsbrief een klussenlijst waarop ik kan intekenen, ook eenmalige klussen. Zet erin wat voor vrijwilligers jullie zoeken.
Zet in op bewoners, om die in te zetten bij alle zaken waarover vanavond vragen zijn gesteld door NM
- Organiseer kampeervakanties voor meewerkende gezinnen, waar de boswachter langskomt en de gezinnen betaald een halve dag per dag meewerken, 's middags vrij.

Laat leden structureel meepraten

- Jaarlijks 12 leden uit de omgeving selecteren. Deze 1 of 2 keer per jaar bij elkaar en dan bepaalde issues bespreken. Veearts, aannemer, agrariër, burger (deze groep wel zelf selecteren)

Doe mee met onze dorpsactiviteiten

- Doe mee met een NM boot/wagen tijdens de corso's en gondelvaarten. Ook daar willen leden wel mee helpen om er 1 te maken. Laat zo'n wagen sponsoren; hiermee geld voor beheer en onderhoud van het gebied.

Overige opmerkingen van de deelnemers:

Samenwerking en innovatie

- Nieuwe apps lanceren en andere nieuwe technologieën
- Een verbintenis maken met de industrie. De botenverhuur stimuleren om meer te doen met zonne-energie op de daken van de overdekte boten (energie neutrale boten)
- Meer reclame maken voor de ecowaterliner.
- Meer samenwerken met andere partijen
- Werk meer 1 op 1 samen met campings

Publiciteit en marketing

- NM is te bescheiden; mag meer doen aan marketing en promotie
- In de winkelstraat leden werven.
- Tijdens Oerrr- festiviteiten ouders mobiliseren
- Ook aan de toerist beter aangeven wat je allemaal in het gebied kunt doen
- Wandel- en fietsroutes beter communiceren

Activiteitenaanbod

- Bied in Giethoorn wat aan natuurbeleving, voor kort blijvende gasten, o.a. Chinezen.
- Doe meer met "kunst": aansluiten bij muziekevenementen op podium van Smitspaviljoen Giethoorn; evenementen op een vlot in de Beulaker; theater in de natuur; het vroegere evenement Dwarsgracht Op Stelten nieuw leven inblazen; een avond met live muziek op allerlei plekken in de natuur, waar je dan langs vaart; kunstwerken in het landschap

Boekingssysteem

- Telefonisch boeken van excursies via BC moet mogelijk blijven; kan nu alleen bij Ledenservice (klopt dat??); erg omslachtig

Beheer

- Doe iets aan de hinder (lawaai) die bewoners ondervinden van oude motoren/ tractoren die het rietland bevloeien
- Tot half april riet maaien, de datum vervroegen voor de vogels, bijv naar 1 april
- Onderhoudsprogramma in beheerplan

Financiering

- Iemand noemt onderweg (vaartocht 9 juni) steeds dat er als er goede plannen zijn er best geld voor te vinden is. Hij maakt aan het eind van de vaartocht bij Bernadette bekend als statenlid Fred Kerkhof uit Tuk en wil graag een verslag van deze natuurvisievaartochten ontvangen!